

# ОБЩИНА МОНТАНА

3400 МОНТАНА, ул. "Извора" 1, тел: (096) 300 400, факс: (096) 588 391, e-mail: montana @montana.bg

**СЪГЛАСУВАЛ:**

**ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ МОНТАНА  
И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЛАСТНИЯ СЪВЕТ ЗА  
НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ**

## **ПРОГРАМА НА ОБЩИНА МОНТАНА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ ЗА ПЕРИОДА 2021-2025 г.**



**гр. Монтана, 2021 година**

## СЪКРАЩЕНИЯ

<b>БЧК</b>	Български червен кръст
<b>ДПУСЯ</b>	Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“
<b>ЕСС</b>	Единна спасителна система
<b>ЗЗБ</b>	Закон за защита при бедствия
<b>МБАЛ</b>	Многопрофилна болница за активно лечение
<b>МКВПМС</b>	Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет
<b>ОбСС</b>	Общински съвет по сигурност
<b>ОД на МВР</b>	Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи
<b>ОбСНРБ</b>	Общински съвет за намаляване риска от бедствия
<b>ПТП</b>	Пътнотранспортно произшествие
<b>РД/РСПБЗН</b>	Регионална дирекция/регионална служба „Пожарна безопасност и защита на населението“
<b>РЗИ</b>	Регионална здравна инспекция
<b>РИОСВ</b>	Регионална инспекция по околната среда и водите
<b>РУ към ОД на МВР</b>	Районно управление към ОД на МВР

## **I. РАЗДЕЛ „ВЪВЕДЕНИЕ“**

Общинската програмата за намаляване на риска от бедствия се разработва на основание чл. 6д и чл. 65б. т. 1 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) и съгласно Указания за разработването и изпълнението на областни и общински програми за намаляване на риска от бедствия от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет на Република България.

Общинската програма за намаляване на риска от бедствия е със срок на действие пет години и обхваща периода от **2021 – 2025 г.**

За изпълнение на целите на Областната програма за намаляване риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с Общинския план за защита при бедствия, се разработва Общинската програма за намаляване на риска от бедствия, която съдържа:

### **1. Оперативни цели.**

- Повишаване на обществената осведоменост, планиране и обучение в административните структури, учебни заведения и рискови обекти и населението за управление на обществените системи при бедствия и за усвояване на правилата за защита и самозащита при бедствия.

- Анализ и оценка за рисковете от бедствия на територията на община Монтана;

- Повишаване на готовността за ефективно реагиране при бедствия на всички нива на управление;

- Въвеждане на устойчива система за финансиране на защитата при бедствия.

### **2. Дейностите за реализиране на оперативните цели.**

Общинската програма ще спомогне за систематизиране на подхода за намаляване на съществуващите рискове и недопускането на нови, повишаване на готовността и способностите за реагиране и бързото възстановяване след бедствия, при спазване на принципа „да изградим отново, но по-добре“.

Настоящата програма взема предвид Националния план за защита при бедствия, Общинския план за защита при бедствия, приет от Общински съвет - Монтана, Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и Плана за действие, както и съпътстващите ги секторни оценки, следвайки международния, националния и областния подход за осигуряване на съгласуваност на политиките за намаляване на риска от бедствия, за адаптирана към промените в климата и за устойчиво развитие.

Програмата взема предвид и изготвените, в изпълнение на изискванията на Решение 1313/2013 г./ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно механизма за гражданска защита на Съюза, „Обобщен доклад за елементите от оценките на риска от бедствия в Република България“ и „Доклад за способностите за управление на риска в Република България“.

Общинската програма има за цел да спомогне и за осигуряването на цялостен, всеобхватен и интегриран подход към управлението на риска и постигането на устойчивост при бедствия, което е една от препоръките, залегнали в доклада от извършената през 2015 г. обща партньорска проверка на системата за управление при бедствия в страната, осъществена по линия на Програма за партньорски проверки в рамките на сътрудничеството в областта на гражданската защита и управлението на риска от бедствия на Европейския съюз за 2015-2016 г. В основата на това е осигуряването на добра координация между отделните заинтересовани страни, недопускане дублирането на дейности и ресурси, и приоритизирането на инвестициите за намаляване риска от бедствия, като се отчита негативното въздействие на рисковете, установените пропуски в капацитета, ефективността и ефикасността на мерките и въздействието на промените в климата.

Намаляването на риска от бедствия е обмисляне и справяне с широк спектър от рискове, от честите и малки, които възникват в нашето ежедневие, до настъпване на редки събития с по-мощни последици:

- осигуряване на всекидневни нужди – храна, вода, лекарства;
- наводнения и засушавания, с които можем да се справим;
- пожари, свлачища, малки земетресения;
- опустошителни бури, наводнения;
- земетресение с катастрофални последици.

Идентифицирането на опасностите, които могат да предизвикат проява на бедствия е продължителен процес, насочен към съобразяване не само с проявили се и съществуващите в момента, но и към развитието им във времето. Необходимо и особено важно е да се отчита историческото развитие на опасностите, тъй като инциденти, които са се случили или са били избегнати, могат да допринесат за анализиране на историческата повторемост на някои бедствия - природни или причинени от човешка дейност. През последното десетилетие Република България бе засегната от голям брой и с висок интензитет бедствия, което поставя страната ни в териториите, характеризиращи се с висок риск в тази сфера. През последните години на територията на община Монтана възникнаха редица бедствия, които предизвикаха значителни щети на имоти на физически лица, общинско имущество и инфраструктура.

## **1. Територията на община Монтана е изложена на следните видове опасности:**

### **1.1. Природни бедствия.**

#### **1.1.1. Наводнения.**

В последните години наводненията в целия свят са често проявяващи се бедствия. Те причиняват огромни щети, тъй като засягат урбанизирани територии, продуктивни земеделски земи и горски масиви и не рядко са свързани с човешки жертви. В съответствие с научната класификация за този вид опасности и съгласно Закона за водите, наводненията могат да бъдат природни и техногенни.

## 1. Природни наводнения:

- наводнения от речни разливи - разрушаване на язовирни стени, диги или други хидротехнически съоръжения, стеснени и с намалена проводимост, затлачени речни русла, дерета и канали;

- поройни наводнения - наводнение, предизвикано от падане на обилни, поройни валежи - над 30 л/м<sup>2</sup> или при интензивно топене на снеговете и препълване на канализационната мрежа за повърхностни води.

## 2. Техногенни наводнения:

- наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения;

- наводнения, причинени от преднамерени действия.

Наводненията на територията на община Монтана обикновено са поройни. Те се проявяват когато интензивността на водообразуване при проливни валежи наруши отточния модул на терените в населените места. Намалването на риска от наводнения се осъществява преди всичко чрез изграждане на хидротехнически съоръжения, добро устройствено планиране на територията и не на последно място - повишаване на готовността за предотвратяване или намаляване на негативните последици от наводнения.

На територията на община Монтана се намират 19 броя язовири, 17 броя са собственост на община Монтана, 1 брой собственост на „Напоителни системи“ гр. Монтана -яз. „Клисурица“, намиращ се в с. Клисурица. и яз. „Огоста“намиращ се в гр. Монтана, собственост на Държавата.

Вследствие на поройните дъждове през 2014 г.и 2015 г., бяха разрушени преливниците и енергогасителите на следните язовири:

Гостилица, с. Белотинци

Турчинов дол, с. Славотин

Карташки дол, с. Славотин

Липовец, с. Николово

Злеевец, с.Стубел

Добри дол, с. Стубел, за които е кандидатствано за отпускане на средства от МКВП към МС.

През 2018 г., вследствие на падналия проливен дъжд в село Д-р Йосифово, община Монтана, беше разрушена част от инфраструктурата. За възстановителни работи в село Д-р Йосифово на 15.07.2021 г.са отпуснати над 670 000 лв. от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

### 1.1.2. Горещи вълни

Към природните бедствия могат да се отнесат и екстремните температури. Това са аномално високи температури през лятото - горещини. Освен, че затрудняват ежедневната дейност на човека, екстремните горещини причиняват различни аварии и кризисни ситуации. Екстремните горещини могат да вземат и човешки жертви.

### **1.1.3. Метеорологични рискове (бури, екстремни горещини, усложнена зимна обстановка и студ).**

Силните ветрове са често явление за община Монтана. Средногодишният брой на дни със силен (ураганен) вятър е между 3 и 13 дни, като скоростта на вятъра може да е между 20 и 35 м/с. Силните ветрове на територията на общината могат да доведат до прекъсване на електроснабдяването, късане на въздушните далекопроводи, разрушаване на жилищни сгради, пречупване на клони и дървета, нарушения на инфраструктурата и са заплаха за живота, здравето и имуществото на хората.

Спецификата на климата е в основата и на възможни снегонавявания. Снежните виелици и заледявания са често явление за територията на община Монтана. Те са характерни за месеците декември и януари, но могат да се проявят и през останалите зимни месеци. Снежните бури и заледявания водят до нарушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и е възможно да поставят в рискова ситуация живота на много хора. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места и да причинят блокиране на транспорта, прекъсване на електроснабдяването и водоснабдяването, затруднения в медицинското осигуряване и снабдяването с хранителни продукти на населението. Ниските температури са причина за заледяване на пътните платна, обледеняването на електропроводи и други открити комуникационни линии.

Критични участъци от пътната инфраструктура на територията на община Монтана са:

- пътя от село Вирове към с. Габровница;
- триъгълника между селата Клисурица, Долна Рикса и с. Славотин;
- пътя за селата Николово и Долно Белотинци.

При възникване на бедствено положение вследствие на снежни бури, снегонавяване и обледяване се въвежда плана за защита при бедствия в частта „Усложнена зимна обстановка“ и при неговото реално изпълнение по време на операцията се проверяват необходимостта от промени в плана, произтичаща от приетите условия.

При конкретната опасност може да се доведе до прекъсване на електричество, срыв на икономиката, снабдяване на населението с необходимите продукти от първа необходимост, предизвикване на ПТП-та, измръзване на хора. Също така е прието, че бедствената ситуация ще бъде с различен обхват и интензивност.

В тази връзка, планирането на реагирането е насочено да обхване колкото е възможно по-голяма територия, като се отчита възможността за възникване на бедствие и ситуации на няколко места едновременно в общината.

Изградената Национална система за предупреждение към БАН е ефективна. В Общинска администрация – Монтана ежедневно се получават бюлетини с прогноза за опасните метеорологични явления на територията на Република България – респективно за община

Монтана. Създадена е организация за информиране на населението чрез публикуване на актуална информация на официалния сайт на Община Монтана за очакваните метеорологичните явления на територията на общината. Тази информация се предоставя на кметове, кметски наместници и на дежурните по ОбСС за приемане и обработване на сигналите, свързани с опасните метеорологични явления.

#### **1.1.4. Суша.**

Засушаването е следствие от намаляването на валежите за дълъг период от време. Често редица метеорологични елементи като високи температури, силни ветрове и ниска относителна влажност се проявяват съвместно със засушаването, което прави това явление много силно изразено. Установената негативна тенденция в многогодишните изменения на валежите за много райони на България, респективно и община Монтана, показва, че съществува вероятност за проява на засушавания в страната. Това налага да се изследва и анализира риска от суша и да се разработят и прилагат мерки за неговото намаляване и възможно отстраняване.

#### **1.1.5. Земетресения.**

Сеизмичните въздействия се характеризират със своята непредвидимост, особено по отношение на времето, поради което при проявата им се причиняват големи по размер последици - жертви и пострадали сред населението, значителни материални щети и др.

Територията на община Монтана попада в сеизмична зона от 3-то степенно значение, където максималните земетресения се очакват до 7 степен по скалата Медведев-Шпонхойер-Карник. Оценено е, че земетресения с магнитуд над 6,5 могат да се очакват веднъж на 550-600 години. Градовете, за които основен принос към сеизмичната опасност имат междинно фокусните земетресения (Вранча, Румъния) са Видин, Монтана, Враца, Плевен, Шумен, Търговище, Силистра, Разград, Добрич, Ловеч.

При възникнало земетресение се информират частите на Единната спасителна система (ЕСС) – РСПБЗН, РУ към ОД на МВР – Монтана, БЧК и центрoвете за СМП.

Сеизмичната опасност не може да бъде контролирана, но сеизмичният риск може да бъде управляван и намален. Намаляването на сеизмичният риск се управлява преди всичко чрез подобряване на устройственото планиране и инженерно техническото проектиране, граждането и експлоатацията на строежите.

#### **1.1.6. Свлячища и срутища.**

**Свлячището** е природно явление, при което се нарушава устойчивостта на големи земни маси и се създават предпоставки за придвижването им. Основно причините за възникване на свлячища се разделят на две групи – пасивни и активни.

Пасивни причини са геоложкият строеж и наклонът на склона. Свлячища възникват най-често при склонове, където сравнително водопрпускливи разновидности (песъчливи глини, глинести пясъци, глини) залягат върху водонепрпускливи скали. Също така при наклонени пластове от седиментни скали.

Активни причини са колебанията на нивата на подземните води, навлизане на повърхностни води, земетресенията, работата на тежки машини, строителството.

Свлачищата се характеризират с някои основни признаци – нарушен микрорелеф на склона, наличие на пукнатини в почвата, наклонени дървета, пукнатини в сградите, наличие на заблатявания и извори на различни нива по склона.

В резултат на свлачищни процеси е възможно създаване на следната обстановка:

- пълни, частични и слаби разрушения на сградния фонд в района на свлачището;
- човешки жертви и затрупани хора, нуждаещи се от спасяване;
- разрушаване на инфраструктурни обекти.

Превантивните мерки, които е необходимо да се предприемат са отвеждането на повърхностните води от мястото на свлачищния масив и неотложни укрепителни работи за изграждане на подпорни стени или заскаляване на участъците.

Към момента в община Монтана нямаме активни свлачища, но сравнително рискови са тези в района на Кантона.

**Срутища** – внезапно нарушаване на устойчивостта на стръмни склонове от сравнително твърди почви или скали, което често се наблюдава по пукнатини. При срутищата повърхнината на плъзгане обикновено е по-стръмна от 45 градуса.

Опасност от срутване на скална и/или земна маса има по всички пътища в планинските участъци и склонове в населените места, чиито откоси са стръмни и има пукнатини и изветрели скални породи. Щетите от тези явления са значителни, материални и финансови, но е възможно да има и човешки жертви, както и ограничаване на достъпа до населени места.

За трайно стабилизиране на свлачища и срутища е необходим значителен финансов ресурс и изготвяне на проекти от специалисти в тази област.

### **1.1.7. Пожари.**

Пожарът е неконтролируемо горене във времето и пространството, свързано със заплахата за собствеността, живота и здравето на хората и околната среда. Като стихийно бедствие той възниква при нарушаване на противопожарните изисквания от населението при:

- опалване на стърнищата;
- палене на огньовете в горските участъци и лесозащитните пояси;
- повреди в електроснабдителната мрежа;
- неправилно боравене с газ за домакински нужди;
- неконтролируема игра с огъня от деца.

На територията на общината има риск от възникване на горски и полски пожари през периода от месец май до октомври. Високите температури, продължително засушаване и изсъхване на растителността в съчетание с човешка небрежност, създават условия за възникване на горски и полски пожари.

Горските пожари са една от основните опасности за състава, структурата и функционирането на горските екосистеми. Климатичните промени през последното десетилетие и човешката небрежност доведоха до повишаване на честотата на възникване на горските пожари и размера на засегнатите от тях територии. Антропогенният характер на над 90% от пожарите налага категоризирането на горите в близост до урбанизирани територии като високорискови. В настоящия момент такива са около три четвърти от горите в България.

На територията на община Монтана горските територии са с обща площ 1045,861 дка.

Не са редки случаите на полски пожари предизвикани от земеделски стопани при палене на стърнища, от пастири, и при изгаряне на сухи тревни площи и растителни отпадъци при почистване на дворове. Това изисква провеждане на своевременно ефективни, спасителни и гасителни мероприятия за защита на живота и здравето на населението, опазване на горите и околната среда.

## **1.2. Заразни болести.**

### **1.2.1. Заразни болести при човека.**

В епидемиологията епидемия е налице, когато нови случаи на определено заболяване, при определена популация и през определен период, значително надхвърлят обичайното и очакваното, и е налице масово разпространение на заболяването.

Епидемията се отнася до локално разпространение, но ако излезе извън границите на страна и континент, се смята за пандемия. Най-често причинителят за епидемията е инфекциозен агент, така че става дума за инфекциозно заболяване, като чума, коронавирус, грип и др.

Коронавирусната болест 2019 е епидемия в България, започнала в началото на 2020 година. Тя е част от световната пандемия на заболяването коронавирусна болест 2019 (COVID-19), причинявано от вируса SARS-CoV-2. Първият доказан случай на болестта в България е от 8 март 2020 г.. Създаден е Национален оперативен щаб. Въведени са противоепидемични мерки с цел недопускане на разпространяване на заразата.

На общинско ниво е създаден Общински оперативен щаб за борба с грип, вкл. COVID-19 и Остри респираторни заболявания (ОРЗ), в който са включени и представители на Единната спасителна система. Издадени са заповеди на кмета на Община Монтана за извършване на съвместни проверки, относно спазването на въведените от министерство на здравеопазването противоепидемични мерки.

### **1.2.2. Заразни болести при животните и растенията.**

Съществуващите производствено-икономически условия, структурата на селското стопанство, влошената эпизоотична и епифитотична обстановка, търговията, вносът и износът с живи животни, продукти от животински и растителен произход, възникване на вирусна епидемия, са условия за възникване на огнища на биологично заразяване.

Границите на биологичното огнище се определят от специализирани противоепидемични и противоепизоотични формирования на компетентните ветеринарни власти и вирусолози, които в дадени условия действат синхронизирано, а тези на поразените растения се определят от фитосанитарните инспектори в Българска агенция по безопасност на храните. Огнища на биологично заразяване са териториите, с намиращите се на тях хора, съоръжения, материални ценности и околната среда, подложени на непосредственото въздействие на бактериалните агенти и токсини, които са в състояние да бъдат източници на разпространение на инфекциозни заболявания сред хората.

### **1.3. Техногенни аварии**

#### **1.3.1. Производствени аварии.**

На територията на Република България работят предприятия, класифицирани и регистрирани като „предприятия с висок рисков потенциал”, както и „предприятия с нисък рисков потенциал”, съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. Това са предимно предприятия от химическата промишленост, производство и търговия с взривни вещества, предприятия за нефтопреработка и търговия с петролни продукти и газ.

Промислените аварии са свързани с отделянето на промишлени отровни вещества.

На територията на община Монтана има регистрирани две предприятия, които влизат в класификацията като „предприятия с висок рисков потенциал” - „Монбат” АД Монтана и Складова база „Ливадски дол”. Изготвени са вътрешни и външни аварийни планове за двата обекта.

Със заповед на министъра на околната среда и водите се създава комисия за извършване на ежегодни съвместни проверки на операторите на предприятия и/или съоръжения с висок и нисък рисков потенциал.

В община Монтана функционират два потенциално опасни обекти, съхраняващи и употребяващи промишлени отровни вещества и леснозапалими течности:

- “Монбат” АД - гр. Монтана – производство на оловно кисели АкБ и рециклиране на батерии /ИБР/ – сярна киселина;
- Бензиностанции и газостанции, разположени на територията на общината- петролни продукти, взривоопасно и пожароопасно;
- ВиК Монтана- водоочистване и дезинфекция – хлор;
- Складове на фирми, търгуващи и съхраняващи препарати за растителна защита – хербициди, фунгициди и инсектициди.

Големите промишлени аварии често имат тежки последствия върху населението и околната среда, освен това въздействието може да засегне територии извън самите обекти. Това подчертава необходимостта от подобряване на съществуващия контрол на опасностите от големи промишлени аварии, които включват опасни вещества и предприемане на подходящи

превантивни действия за осигуряване на високо ниво на защита за населението и околната среда.

### **1.3.2. Ядрени аварии.**

Въпреки строгите мерки за сигурност при работата на различните видове ядрени реактори и наличието на автоматизирани системи за управление, контрол и защита, практиката по експлоатацията им показва, че е възможно възникването на ситуации, които са съпроводени с аварийно изпускане на радиоактивни вещества в околната среда.

Радиоактивно замърсяване би могло да се получи, както при аварийна ситуация в АЕЦ „Козлодуй“, съпроводена с изпускане в околната среда на радионуклеиди, така и при трансграничен пренос на радиоактивни вещества (АЕЦ Черна вода, Румъния), вследствие на ядрена или радиационна авария в други страни, а също и при инциденти с транспортни средства (автомобили, ж.п. вагони, плавателни средства и самолети), превозващи радиоактивни материали.

През последните години се забелязва и тревожна тенденция на увеличаване на опитите за злонамерено използване на радиоактивни източници за терористични цели. В тази връзка, както и за изпълнение на Плана за действие на ЕС за усилване на мерките за противодействие на терористични заплахи, свързани с химически, биологични, радиоактивни и ядрени (ХБРЯ) материали от 2009 г., е създадена междуведомствена работна група от експерти в Република България.

Община Монтана се намира на 70 км. от АЕЦ „Козлодуй“ и е извън застрашената 30 километровата зона.

### **1.3.3. Транспортни катастрофи.**

Транспортни катастрофи са автомобилни, железопътни и авиационни.

През територията на общината преминава важен шосеен коридор – Е79 с национално и международно значение.

Електрифицирана линия свързва град Монтана с гр Бойчиновци и гр. Берковица. Връзката със съседните райони се осъществява и чрез второкласни и третокласни пътища. Основните транспортно-комуникационни оси са развити в западно-източно направление (по протежението на път Е79), по който се транспортират различни по количества и вид химически, пожароопасни и взривоопасни продукти.

При аварии или катастрофи с железопътни или автоцистерни е възможно да се получат разливи на химически опасни или токсични продукти, свързани със загазоване на различни по мащаби райони, със замърсяване на почви от разливане и на водоеми от просмукване на продуктите. При самолетни катастрофи е възможно да се получат голям брой жертви сред пътниците, а ако катастрофата е над населено място са възможни разрушения и допълнителни жертви сред населението, намиращо се в района на авиационната катастрофа.

#### **1.4. Терористични актове.**

Терористичните действия са предварително обмислени и детайлно планирани и се извършват от организации с различен конспиративен ред или 16 конспиративна клетъчна структура, която не се идентифицира с конкретна държава.

Обекти на терористични актове са публични личности (както български така и чужди граждани), превозни средства, сгради и прояви с масово събиране на хора като например зали, ритуални домове, транспортни средства, гари, летища, големи магазини, митинги, концерти на открито, спортни прояви и т.н., при което разрушенията са огромни, а човешките жертви – многобройни. Вероятни обекти за извършване на терористични актове са също така и посолства, представителства и културно-информационни центрове на страни-членки на ЕС и НАТО. Не следва да се изключва и възможността да се въздейства върху обекти от критичната инфраструктура на страната, въпреки предприеманите мерки по осигуряване на физическата им защита и сигурността на такива обекти.

С развитието на високите технологии се появиха и т. н. кибертерористи. Техни основни обекти за поразяване са информационните системи, управляващи сложни технологични процеси, както и информационните системи в държавното управление, финансите, отбраната и т.н.

Използваните от терористите средства за поразяване могат да се дефинират в три групи:

- взривни устройства;
- средства за физическо и психологическо поразяване на много хора, причиняващи значителни екологични щети: източници на йонизиращи лъчения, токсични химични и биологични вещества. Веществата, материалите и микроорганизмите, използвани като средство за унищожаване се дефинират като оръжия за масово унищожение (ОМУ);

- високи технологии - персоналните компютри и връзките между тях, компютърните вируси и т.нар. логически бомби, чрез които могат да модифицират или унищожават бази от данни и програмно осигуряване или да блокират нормалната работа на компютрите.

Основната опасност от организиране и осъществяване на терористичен акт на територията на страната и община Монтана, остават евентуални действия на отделни лица, групи и организации, български или чужди граждани, или радикални елементи, проникнали по каналите за нелегална миграция.

Съществуват фактори, които създават предпоставки за възникване терористична заплаха срещу Република България, както и община Монтана:

- обособен контингент от трайно установили се чужди граждани от рискови държави;
- наличието на значителен миграционен поток от транзитно преминаващи лица и такива, търсеци закрила у нас;

- дейността на религиозни фондации и други неправителствени организации сред българската мюсюлманска общност, насочена към нейното консолидиране на базата на крайни форми на исляма;

- наличието в страната на отделни симпатизанти на терористични организации и радикални формирания, както на политическа, така и на религиозна основа;

- вътрешният криминален контингент в Р България и община Монтана, и по-конкретно организираната престъпност и възможните ѝ връзки с терористични структури.

- приоритетните направления на външната политика и участието на страната в областта на сътрудничеството със ЕС и НАТО срещу тероризма

Възможните сценарии за извършване на терористична дейност в страната и на територията на община Монтана могат да бъдат следните:

- смъртоносно въздействие върху големи групи от хора с цел множество жертви;

- нарушаване на целостта или разрушаване на знакови сгради или обекти от критичната инфраструктура с цел последващи поразяващи въздействия или шантаж;

- вземане на заложници с цел шантаж;

- проникване в компютърно управлявани мрежи от системи за управление на ресурси (енергоснабдяване, газоснабдяване, водоснабдяване и др.) с цел нарушаване на нормалния начин на функционирането им и шантажиране на обществото.

Очакваните последствия от извършен терористичен акт са изключително тежки. Най-тежка обстановка може да се очаква при терористични актове с вземане на заложници. При това могат да се очаква кризата да се развие и да добие трансграничен характер.

Община Монтана има изготвен План за противодействие на тероризма и защита при терористична дейност, който е разработен в отговор на устойчивото нарастване на нивата на терористична заплаха в глобален мащаб, в изпълнение на чл. 5, ал. 1, чл. 16, чл. 22, ал. 3 и чл. 23, ал. 1 от Закона за противодействие на тероризма и Решение № 669/02.11.2017 г. на Министерски съвет на Република България за приемане на Национален план за противодействие на тероризма. Планът е съгласуван със съответните институции за действие и взаимодействие, и е приет с Решение № 716 от 29.01.2018 г. от Общински съвет – Монтана.

## II. РАЗДЕЛ „ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ПЕРИОДА 2021-2025 г.“

Оперативна цел (от ОПНРБ)	Дейности за реализиране на оперативните цели (определени на общинско ниво)	Отговорна институция
Повишаване на обществената осведоменост и изграждане на познания за риска от бедствия в компетентните органи,	Провеждане на разяснителни кампании сред населението /информационни дни/ обучения за органите на изпълнителната власт /състезания/ конкурси, свързани със защитата при бедствия за деца.	ОбСНРБ, органи на МВР и БЧК

частния сектор и населението, и споделяне на опит, извлечени поуки, реализирани добри практики, тренировки и обучения.	Организиране и участие на ОбСНРБ, Общинска администрация и на населението в обучения, тренировки и учения при различни видове бедствия.	ОбСНРБ, органи на МВР и БЧК
	Насърчаване на обучението в системата на предучилищното и училищното образование и в системата на висшето образование за риска от бедствия, включващо превенция, готовност, реагиране и възстановяване.	Училища, органи на МВР, висши училища, БЧК и Общинска администрация
	Въвеждане на механизми за систематизиране провеждането на обучение за защита при бедствия на служителите на Общинска администрация и населението.	ОбСНРБ
	Провеждане на работна среща на тема „Ролята и мястото на кмета и кметския наместник при превенция за намаляване на риска от бедствия и възникване на бедствени ситуации“.	Секретаря на ОбСНРБ, гл. експерт СИ и ОМП, кметове, кметски наместници
	Публикуване на официалната страница на Общината за набиране на кандидати за създаване на доброволно формирание към Община Монтана.	Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
	Провеждане на тренировки по проиграване на кризисни ситуации във високорисковите предприятия с членовете на Общинския щаб за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия, съгласно външните аварийни планове.	Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
	Извършване на обучение и тренировка по изпълнение на аварийните планове на язовирите, собственост на Община Монтана.	Секретаря на ОбСНРБ, гл. експерт СИ и ОМП и оператор на язовини стени
Осигуряване на непрекъснатост на доставките на основни стоки/услуги.	Засилване ролята на платформите за намаляване на риска от бедствия на национално, областно и общинско ниво.	Секретаря на ОбСНРБ, гл. експерт СИ и ОМП
	Провеждане на обучения за повишаване на капацитета за управление на риска от бедствия на служителите от администрацията за изпълнение на дейности по защита при бедствия.	Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
	Извършване на прегледи на нормативните актове свързани с управлението на риска от бедствия и инициране на промени, при необходимост.	Секретаря на ОбСНРБ, и гл. експерт СИ и ОМП
	Осигуряване на доставките на основни стоки/услуги.	Общинска администрация
	Привличане на частния сектор в управлението на риска от бедствия.	Общинска администрация

Прилагане на единен и цялостен подход към управлението на риска от бедствия на административно ниво.	Извършване на периодична оценка на риска от бедствия и оценка на способностите за управление на риска.	Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
	Преразглеждане и актуализиране на общинския план за защита при бедствия при необходимост.	Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
	Разработване на общинската програма за намаляване на риска от бедствия и годишни планове за изпълнението и.	Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
	Изготвяне на годишни доклади за състоянието на защитата при бедствия в община Монтана.	Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
	Изготвяне и изпълнение на годишни планове за изпълнение на Общинската програма за намаляване риска от бедствия.	Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
	Създаване на механизъм за взаимодействие на Общинската администрация със структурите на ЕСС.	ОбСНРБ
Изграждане на система за провеждане на обучения, тренировки и учения на съставните части на единната спасителна система, включваща и механизми за мониторинг и оценка.	Разработване на механизми за извършване на оценка и анализ на предприетите действия непосредствено преди, по време на и след бедствия.	МВР-РСПБЗН
	Участие в провежданите на обучения тренировки и учения на ОбСНРБ и единната спасителна система (ЕСС).	ОбСНРБ и частите на ЕСС
Проверка и поддържане на системите за ранно предупреждение и оповестяване	Преглед и проверка на средствата за оповестяване, намиращи се в наслените места в общината.	МВР-РСПБЗН, Секретаря на ОбСНРБ и гл. експерт СИ и ОМП
Ефективно възстановяване след бедствия при задължително спазване на принципа „да изградим отново, но по-добре“.	Извършване на оценка на потребностите след бедствия.	Общинска администрация
	Планиране и възстановяване след бедствия при спазване на принципа „да изградим отново, но по-добре“.	Общинска администрация
	Строителството на сградите да отговаря на изискванията на Закона за устройство на територията и при възможност да бъде застраховано.	Общинска администрация
Въвеждане на механизми за осигуряване на свързаност между отделните сектори по отношение на намаляването на риска от бедствия.	Мерки за намаляване на риска от бедствия.	Общинска администрация
	Изготвяне на доклади с приоритетните дейности за намаляване на риска от бедствия, за които е необходимо финансиране.	ОбСНРБ
	Актуализиране на списъка на свлачищата на територията на общината.	Общинска администрация
	Актуализиране на план „Наводнения“ при необходимост, като се вземе предвид промените в климата.	Секретаря на ОбСНРБ гл. експерт СИ и ОМП
	Извършване на превантивни дейности с цел намаляване риска от наводнения на	Общинска администрация

	потенциално опасните местата.	
Повишаване ефективността на инвестициите, включително чрез иновативни решения, за намаляване на риска от бедствия и недопускане възникване на нови рискове.	Почистване на речните корита, поддържане в изправност отводнителните канали и шахти.	Общинска администрация
	Проверка на състоянието на язовирите (язовирните стени и съоръженията към тях), поддържане на постоянни контакти с концесионерите с цел недопускане на аварийни ситуации.	Секретар на ОбСНРБ, гл. експерт СИ и ОМП и оператор на язовирни стени
	Поддържане и проверка свлачища Предприемане на действие по укрепване на новообразувано свлачище.	Общинска администрация

### **III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ.**

За изпълнение на общинската програма за намаляване на риска от бедствия се приема годишен план, който съгласно разпоредбата на чл. 6д, ал. 5 от ЗЗБ, задължително съдържа:

- оперативни цели;
- дейности;
- бюджет;
- срок за реализация;
- очаквани резултати;
- индикатори за изпълнение;
- отговорни институции.

Изпълнението на Общинската програма за намаляване на риска от бедствия се осъществява посредством годишния план и се отчита с доклад за състоянието на защитата при бедствия, който съдържа информация за реализираните мерки и идентифицираните предизвикателства. Докладът се базира на информацията получена от изпълнението на заложените в плана дейности.

Съгласно чл. 65б от ЗЗБ Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия изготвя годишен доклад до Областният съвет за намаляване на риска от бедствия за състоянието на защитата при бедствия на територията на общината.

### **IV. ФИНАНСИРАНЕ**

Източници на финансиране на дейностите за изпълнение на Общинската програма за намаляване риска от бедствия са общинския бюджет, национално финансиране, фондовете на ЕС и други международни организации. Когато финансирането на дейностите по Общинската програма е за сметка на общинския бюджет, финансовите средства се осигуряват в рамките на одобрения бюджет на Община Монтана за съответната година.

От съществено значение е дейностите да водят до решаване на конкретни проблеми, свързани с намаляване на риска от бедствия и/или повишаване на готовността, и/или изграждане на способности за реагиране на общинско ниво.

## **V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Програмата за намаляване риска от бедствия на Община Монтана се изготвя за периода 2021 г. – 2025 година, като ще бъде изпълнявана всяка календарна година.

С реализиране на програмата рискът за общината ще бъде намален или ликвидиран. Това от своя страна ще доведе до намаляване броя на потенциално застрашени или пострадали хора, минимизиране на здравните и екологични рискове, запазване на инфраструктурата, културното и историческото наследство.

**ИЗГОТВИЛ:**

**ЗЛАТКО ЖИВКОВ**

**КМЕТ НА ОБЩИНА МОНТАНА**

**И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ**

**ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ**

*Приета с решение N 704 от 26.05.2022 г. на Общински съвет град Монтана.*